

plő magyar vá-
profi labdarugó-
a csapatot, amely
omán válogatottak
ot összeállítása a
lás—Rebró, Kvasz,
Orth, Skvarek,
az MTK-játékosok
legsikerültebbnek.
csapat védelme,
sorát — Opatát ki-
álították össze.
és Brassóban is

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.
Telefon:
szerk. és kiadóhivatal
9-77
és. N. Sz. — — — 2-28
Egyes szám ára pályá-
gyáron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110
* Csehszlovákiában	
Egy hónapra	Ck 40—
Egyes szám	3—

1927 június 21 Kedd Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 136 szám 5687 Sziván 21

A fatális ember

A fatális ember hosszú kezeinek árnyéka egyik napról a másikra elsötétítette a belpolitikai krízisből való kibontakozásnak remrégiében még derűs horizontját. Bratianu Jonel teljes életnagyságban kilépett a kulisszák mögül a nyílt színre, ami azt jelenti, hogy a liberális törzsfőnök saját kénye-kedvére akarja átformálni a politikai élet arculatát. Stirbey herceget azért ültették a kormányelnöki székbe, hogy erélyes kézzel biztosítsa a választások szabad lefolyását és így a választók akaratának minden befolyástól és terrortól mentes, szabad megnyilvánulását. Bizakodó megnyugvással vette tudomásul minden politikai párt, amely népszerűségében bizik, így legelső sorban a nemzeti parasztpárt, hogy ezuttal nyolc év után először szabadon juthat érvényesülésre az ország lakosságának politikai akaratára, amelynek megmozdulásától pártjuknak kormányra kerülését várták és remélték.

De tul minden elméleti megállapodáson és programon van a romániai politikai életnek még egy faktora, Bratianu Jonel, akit joggal hívnak a „fatális embernek“, hiszen számtalanszor tanujelét adta, hogy egyetlen kézműdolgozó sokszor az ország egész lakossága akaratának ellenére sorsot parancsol saját szájaize szerint Romániára.

Amikor ezek a sorok napvilágot látnak, talán sikerült már Bratianu Jonelnek legújabb sakkhuzása is és újra hatalmába kerítette az ország vezetésének rudját. Mert ugylátszik, hogy ez a grandiózus színjáték, amely az ország politikai életében napok óta zajlik és amely a választási jog szabad gyakorlásának reményével kecsgettette azokat a tömegeket, amelyek komolyan veszik ezt az állampolgári kötelességüket, voltaképpen Bratianu Jonel kezének intésére mozgott. A kulisszák mögül mindazt, ami eddig történt, alighanem a fatális ember rángatta dróton, anélkül, hogy azok, akiknek aktív részük volt ebben a színjátékban, csak sejtették volna, hogy a liberális vezér akkor nyesheti le a bizakodó szárnyaikat, amikor épen akarja.

Mert miről van tulajdonképpen szó. Arról van szó, hogy az Averescu-kormány bukása után szabadválasztásokat ígértek az országnak. Ez az ígért természetesen nincs inyére minden pártnak, különösen azoknak a pártoknak, amelyek népszerűsége kissé kétes alapokon nyugszik. De erre van szüksége és ezt kívánja nemcsak az ország lakossága, de a magasabb szempontokból vett közérdek is, mert szükségünk van egy olyan kormányzati rezsimre, amely logikus programmal és céltudatos politikával hozná rendbe az ország közigazgatási és közgazdasági ügyeit is.

Bratianu Jonel azok közé tartozik, akiknek nincs kedvére az ország akaratának szabad megnyilvánulása. Csak hogy míg a többi pártvezér, aki a liberálisokéhoz hasonló, vagy még annál is csekélyebb népszerűséget élvez, meg kell elégedjék azzal, hogy bosszankodjék a szabadválasztások miatt, Bratianunak van ahhoz ereje és megfelelő vállalkozási kedve is, hogy kísérletet tegyen ennek az állapotnak a megváltoztatására. Bratianu Jonel nagyon jól tudja, hogy a négyesztendős liberális rezsim csak ellenségeket termelt számára és az ország közvéleménye nem unta annyira meg — bármennyire elég volt abból is — az Averescu-rezsimet, hogy most éppen a liberálisokat kívánja vissza az ország nyakára. Most az egyszer annyira kifáradt már az ország az akaratának ellenére uralomra jutott pártok kormányzásában, hogy minden

polgár egyformán kívánja, engedjék egyszer már végre, hogy szabadon válassza meg azt, akiben legjobban látja érdekeinek képviselőjét.

Ez a helyzet és ezért egészen nyílt egy szabadválasztásnak eredménye, amely egészen bizonyos vereséget jelentene a liberálisoknak. Ezt a vereséget azonban még gondolatban sem tudja elképzelni a „fatális ember“, aki egy pillanatig sem gondol arra, hogy pártját legalább egy bizonyos időre visszavonja a politikai küzdőtérrel, mert keblét az az ambíció fűti, hogy ne csak figyelője, hanem irányítója is legyen azoknak az eseményeknek, amelyek a közeljövőben talán történelmi órákat fognak szülni. Bratianu Jonel megszokta, hogy a nemzet

minden nagy eseménye az ő asszisztálása melle játszódjék le. Nem a mának dolgozik, hanem a történelemkönyveknek, azzal a gondolattal, hogy a mostani időkről szóló krónikáskönyvekben majdan minden kimagasló dátum elválaszthatatlanul forrjon össze az ő nevével és ezért nem hajlandó megengedni az országnak, hogy a választásokban akarata szerint cselekedjék. Bratianu Jonel személyi ambíciója mérkőzik ezekben az órákban az ország lakosságának közös érdekeivel. A harc kilátásai óráról-órára változnak még, de ugylátszik, hogy a „fatális ember“ mégis felül fog kerekedni és akkor nem kétséges, hogy megint ő lesz a holnap miniszterelnöke.

Bratianu és Maniu újabb találkozásától várják a válság megoldását

(Bucuresti-Bukarest, június 20. Az Uj Kelet tud.) A politikai horoszkopok szerint a napok óta lappangó krízis ma éri el kulminációs pontját és a döntésnek is ma kell megtörténnie. Kétséges azonban, vajjon a döntő fordulat csakugyan bekövetkezik-e, mert a késő esti órákig még semmi sem szivárgott ki a kulisszák mögött folyó nagyfontosságú tárgyalásokról.

A vasárnapi nap teljes szélcsendben telt el. Stirbey miniszterelnök Brassóba rándult ki, Maniu Gyula Kolozsvárra jött, Bratianu Jonel pedig florica-i birtokára vonult vissza. Ma, hétfőn reggel azonban minden számottevő politikai ismét összesereglett a fővárosba, hogy kibogozzák a válság erősen összekuszált szárait.

A farkas és a bárány

Bratianunak és Maniunak péntek délutáni találkozója óta semmi pozitív változás nem történt a politikai helyzetben. Ez a találkozás egyébként egyike volt az utóbbi hetek legérdekesebb és legtitokzatosabb politikai jelenléseinek. Abszolút megbízható helyről nyert információink szerint a két pártvezér több, mint egy óra hosszat tartó találkozásán nem is került szóba a két párt közötti megegyezés kérdése, hanem valahogy ugylátszott a dolog, mintha Bratianu ürügyet kerestett volna a Maniunval való összeveszésre és végig akarná játszani a farkas és a bárány meséjét. Bratianu ugyanis szemrehányásokat tett Maniunak, hogy pártja agresszív és kíméletlen választási agitációba kezdett, ami ellentétben áll a két párt között fennálló csöndes megállapodással. Maniu a legkategorikusabban megcáfolta ezt az állítást és kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt választási agitációja nem lépte túl a normális és a megállapodáshoz mért kereteket. A megbeszélés tehát minden pozitív eredmény nélkül ért véget, ha csak az nem tekinthető eredménynek, hogy Bratianu és Maniu között ismét elhidegült a viszony.

Maniu Gyula Kolozsváron

Vasárnap déli 12 órakor Maniu Gyula Kolozsvárra érkezett, ahol már várta őt a vidéki szervezetek vezetőinek egész serege. Maniu egész délután tanácskozott párthiveivel. Főleg a jelölések kérdését vitatták meg. Nagyon sok kerületben igen éles személyi differenciák támadtak a nemzeti párt vezetői között a jelölések miatt, úgy, hogy a vasárnap délután rendelkezésre állott néhány rövid óra alatt nem is sikerült ezeket az ellentéteket elsimítani. A listák végleges összeállítását Maniu Gyula kívánságára keddre, illetőleg szerdára halasztották, amikor Maniu megígérte, hogy ismét Kolozsvárra ér-

kezik. Maniu ugyanis alighogy leszállt a vonatról, máris táviratot kapott Bukarestből, amelyben arra kéri őt, hogy hétfőn reggel minden körülmények között ismét Bukarestben legyen. A pártvezér tehát emiatt vasárnap délután az expressz-vonattal visszautazott Bukarestbe.

Enyhült a helyzet?

Maniu Gyula kolozsvári tartózkodása alatt a sajtó részére nem volt hajlandó semmiféle nyilatkozatot adni. Megbízható helyről nyert információk szerint azonban Maniu politikai

vujdonság!
LLS
fejlődése
a mai napig
640 lei.
gyvosztályában

Megérkeztek a leg-
szébb tavaszi
k a l a p-
k Cluj, Cal. Reg.
Ferdinand 3 sz.
(Wesselényi u.)
ba Hátul az udvar
ben olcsón készülnek

ETEK
lej, vastagabb betű-
detés 50 lej. Állást-
Apróhirdetések díja
csak úgy továbbítunk
Eljegyzési hírek díja
ek 150 lej.

Német gép- és gyorsíró-
vagy férfi) aki a né-
nyelvet tökéletesen
ja és a román nyelvben
y szóban, mint írásban
rfekt, sürgős belépésre
restetik. Ajánlatok „Jó
ás“ jeligen a kiadóba.
2812

benita sósfürdőn שר
endégző június 15-én
engnyilik.

adó szépen butorozott,
llönbejárati utcai szoba
zsidó fiatalembernek
etleg teljes ellátással.
udolf-ut 54.

Hunwald
Cluj, Str. Vlahuta (volt
Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegesiszolda és tükör-
gyár. Táblatüveg raktár
és üvegeszési vállalat.
Hibás tükrök újrafon-
csorozása.
1007

Gözcseplőgép, gözkazán-
nal eladó. Hoffher &
Schrantz gyártmányu, ki-
tűnő állapotban, kedvező
fizetési feltételek. Érdek-
lődni kizárólag a tulajdo-
nosnál, Friedmann Markus
Dumitrita, Jud. Nasaud.

Egy Clayton-Schutleworth
cséplő 6-os, egy Garek
kazán eladó. Raktáron tar-
tok pálinkafőző üstökett,
mosó üstöket és permeta-
zókot stb. Weisz Salamon
rézműves, Simleul-Silvanie

barátai előtt kijelentette, hogy meggyőződése szerint a krízis e pillanatban nem olyan éles, mint az előző napokban volt és tetemesen megerősödött az a lehetőség, hogy a Stirbey-kormány mégis a helyén marad és levezeti a választásokat. Maniu ezt a meggyőződését abból meríti, hogy Bratianu ezideig még nem mert nyíltan fellépni a kormány ellen, mert ő maga sem

Újabb találkozás Bratianu és Maniu között

Mialatt Maniu Kolozsváron tanácskozott párthíveivel, az alatt Bukarestben a megegyezés hívei egy újabb találkozást készítettek elő Bratianu és Maniu között. A találkozás időpontját hétfőn délután öt órára állapították meg és általános vélemény szerint ez lesz az utolsó kísérlet a megegyezés létrehozására, de egyben ez fogja eldönteni a Stirbey-kormány sorsát is.

Maniu Gyula ma reggel kilenc órakor Bukarestbe érkezett. A Lascar Catargiu-körúton lévő lakásán délelőtt tíz órakor már összegyűlekeztek a nemzeti parasztpárt összes Bukarestben tartózkodó vezetőtagjai és több, mint másfélórás tanácskoztak a helyzetről. Az egyes politikai részletek beszámoltak a vidéken

egészen biztos azokban az eshetőségekben, amelyek e nyílt fellépést követhetik. Egyébként Maniu is azzal a biztatással vált el híveitől, hogy mire kedden vagy szerdán Kolozsvárra visszaérkezik, már minden bizonnyal egy teljesen tisztázott politikai helyzettel fogunk szemben állani.

szerezett impresszióikról, amelyek valamennyien a legoptimisztikusabbak a nemzeti parasztpárt választási esélyeire nézve. Valamennyien kifejezést adtak ama meggyőződésüknek, hogy amennyiben sikerül csak félig-meddig biztosítani a választások tiszta lefolyását, úgy a nemzeti parasztpárt az összes kerületekben óriási többséget fog kapni. A tanácskozás meritumára nézve azonban semmi sem szívtárgott ki a nyilvánosság elé.

A liberális párt vezető-emberei és a jelenlegi liberális miniszterek ugyancsak értekezletre gyűltek össze ma délelőtt 11 órakor Bratianu Jonel lakásán, mely alkalommal Bratianu beszámolt a párt esélyeiről a kormány átvételét illetően.

Javultak a megegyezés kilátásai?

A délutáni bukaresti lapok valamivel optimisztikusabban ítélik meg a helyzetet. Az „Adeverul” információi szerint a megegyezés kilátásai javultak. Ugy látszik, hogy a liberálisok hajlandók bizonyos koncessziókat tenni, ezzel szemben a nemzeti parasztpárt is engedékenyebb, tekintettel az ország nagy érdekeire. Ez a fordulat lehetségessé tesz egy megegyezést, amely az „Adeverul” értesülése szerint biztosítana egy liberális többség mellett koncentrációs kormányt Stirbeyvel az élén. A miniszteri tárcákat paritásos alapon osztanák meg a két párt között. E kormány megmaradásának időpontja az események fejlődésétől függ. A nemzeti parasztpárt 120 mandátumot kapna, a kamarában. A kormány ad hoc programját közös megállapodással állapítanák meg.

A megegyezés érdekében Argetoianu és

A miniszterelnök szigorú rendeletet adott a választások szabadságának biztosítására

Barbu Stirbey miniszterelnök, aki a legkomolyabban el van szánva arra, hogy a választások szabadságát biztosítja, a vármegyei prefektusokhoz a tegnapi nap folyamán a következő rendeletet küldte el:

„Öfelsége a király bizalma az ország élére állított, hogy a tiszta választásokat garantáljuk. A kormány a választási harc megkezdésekor kötelességének tartja, hogy ígéretére emlékeztessen: biztosítja a választási propaganda szabadságát az összes honpolgárok részére, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül. Ugyanez a kormány leszögezi azonban azt is, hogy a szabadság és a jog nem téveszthető össze az anarchiával és azoknak a politikai elveknek a hangoztatásával, amelyek büntettek,

Lupu kijelentették, hogy személyi áldozatot is képesek hozni.

Stirbey miniszterelnök ma délben Serobisteába utazott, hogy jelentést tegyen a királynak a helyzetről.

Dan Sever tegnap Mihalachet meglátogatta Floricában és ma vele együtt visszaérkezett a fővárosba. Bratianu meglátogatta dr. Luput, akinek állapota javult és valószínűleg néhány napon belül elhagyhatja az ágyát.

A „Viitorul” szerint Averescu és Jorga között Goldis közvetítte az érintkezést. Jorga a fuziót elvben elfogadta, de a választások utánra kérte azt halasztani. Averescu kijelentette, hogy átengedi Jorgának a pártelnökséget, míg ő tiszteletbeli elnöke maradna a fuzionált pártnak. Jorga ebbe beleegyezett, de bizonyos elemek eltávolítását kívánja a párt vezetéséből.

zavarkeltésekre vagy lázadásokra vonatkoznak s amelyek gyűlöletet hirdetnek a többi honpolgárokkal szemben.

A kormány kötelességének tartja leszögezni azt a határt, ameddig a választási szabadság terjed. Az 1924 december 19-iki törvény, amely a közrend megőrzésére irányul, bünteti nemcsak a büntetteket és vétségeket, hanem az erre való buzdítást is, még hogyha nem is vitték véghez. Tilos ennél fogva a törvénynek való ellenszegülésre buzdítani, a büntettek felidőseztetésére, egyesülni arra, hogy személyek és tulajdonok ellen támadást intézzenek és tilos a személyes szabadság megsértése. A kormány kénytelen lesz tehát a fentjelzett törvénybe ütköző cselekményekkel szemben fellépni.

Friedmann Pinkász és a bánffyhungyadi rebbe két zsebórája

Hogyan rabolta ki két katonaruhás egyén a Dézsma-utcai kenyérárast és vendégét

(Cluj-Kolozsvár, június 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Friedmann Pinkász szegény kolozsvári kenyérárusról fog szólni ez az árnyoldali mellett is derűs történet. Friedmann Pinkász, történetünk szenvedő hőse arról volt nevezetes Kolozsvár társadalmában, hogy szegénységénél csak a vendégszeretete volt nagyobb. Jámor, becsületes és hitbuzgó zsidó léte, vendégszerető házában nap-nap után felkeresték közeli, vagy messzi vidékekről érkező rebbe is, és Friedmann Pinkász boldog volt, hogy az ő szerény házába érte ez a megtiszteltetés.

Pénzt, vagy életet

Nos, a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka eddig még ismeretlen egyének rutul visszaétek Friedmann Pinkász vendégszeretetével. A Dézsma-utca 10. szám alatt lakó kenyérárast ezúttal éppen a bánffyhungyadi rabbi látta vendéglő házában, akivel a késő esti órákig eldiskuráltatott

Azután nyugvóra tért a ház. Ugy éjjeli egy óra tájban lehetett, hogy Friedmann és a bánffyhungyadi vendég, akik a ház utcai szobájában pihentek a nap fáradalmait, szokatlan és gyanús zörejre ébredtek fel. Az első álom zavarából való megébredés meglehetősen kellemetlen meglepetéseket tartogatott számukra: az egymás mellett lévő két ágy előtt egy katonaruhába öltözött egyén állott, akik bajonettjüket szegezték Friedmann és vendége hunyorgó szeméinek:

Elviszik a két órát

— Pénzt, vagy életet! Harsant fel a detektív-történetekből igen jól ismert csatakialtás.

A helyzet meglehetősen kritikuskán látszott, de Friedmann az első ijélségből felocsudva, visszanyerte hidegvérét. Ezt annál is inkább megtehetette egyébként, mert sok veszíteni valója — mint az mindjárt kitűnik — nem volt.

— Pénzem, az nincs — mondta a támadóknak

— nem is volt leider soha, — tette hozzá rezignáltan, de odaadom a szekrénykulcsokat, és amit találnak vegyék el.

A válasz olyan udvariasan és mégis határozottan lett elmondva, hogy az éjtéli támadók nem térhettek ki előle. Elvették hát a kulcsokat, buzgón hozzáláttak a szekrény felkutatásához. Friedmann elővette eközben pipáját, meggyújtotta és derűs nyugalommal nézte a két támadó fázadozásait. A szekrényben, egy kis dobozban, a családi ékszerek voltak elrejtve, de hát — az Isten megsegít... Tényleg meg is segített. A katonák nem kapták meg az ékszereket és újra pénzt, vagy életet, kiáltással fordultak a ház gazdájához. Pénzt pedig igazán nem adhatott Friedmann Pinkász. A támadók kikutatták erre Friedmann és vendége ruháit és az egyik arany, a másiknak pedig ezüstóráját elvették.

A tolvajok a kapukulcsot is elviszik

Időközben Friedmann Pinkász serdülő lánya, aki a szomszédszobában aludt és akin a történetek hallatára páni félelem vett erőt, a ház udvarára menekült és a szomszéd udvarra kiabált át segítségért. A szomszéd rövidesen elő is került, de nem merészkedett a fegyveres erővel szembeszállni. Ellenben torkaszakadtából el kezdett kiabálni.

— Rendőr! Rendőr! Segítség!

A lánya felverte a csöndes utca éjszakai nyugalmát — a kétségbeesett hangokat megkészszerzett erővel verték vissza a közeli házak.

A katonák megijedtek a szobában. Nem volt elveszíteni való idő. A rendőr minden pillanatban megérkezhetett. Az egyik Friedmannhoz fordult:

— Add ide a kapukulcsokat!

— Tessék — mondotta udvariasan Friedmann.

Odaadta a kapu kulcsait, de lelkükre kötötte, hogy el ne vigyék, hanem akasszák a kapun lévő szegre. A katonák futva menekültek.

A nyomozás megállapította, hogy a támadók a kerítésen keresztül ugrottak át Friedmann Pinkász udvarára, a ház ajtaja azonban nyitva volt. Mint, ahogy az egy vendégszerető kenyérárastól természetesen is. Csak hogy ezekre a vendégekre Friedmann Pinkász aligha számított. (k. r.)

**„Brennabor”
gyermek
kocsi**

volt és marad
a legjobb.

Kizárólag kapható

Herkules Áruház
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 12.

Árjegyzék díjtalan. — Vizonteladónak nagy
árkedvezmény

Pianinók Hoffmann, Lauberg és
Gloss, Lunner stb. stb.
gyártmányok.

Zongorák

Bösendorfer, Wirth, Hoffmann, Produktiv,
Genossenschaft, Lunner stb. előnyös kötés
folytán, igen olcsó árban kerülnek eladásra

részletre is.

Intézeteknek, tanároknak árkedvezmény.

Rosenberg,

zongorarakatár, Cluj, C. Victoriei 5.

Zeneművet azonnal beszerez és olcsón
szállít LEPAGE zene-
osztály, Cluj. Még ma rendeljen.

Politi Jabotins

Pozsony, június 20. A revizionista cionizmus Pozsonyban járt, a tartott. Jabotinsky munkatársa meginkább az, hogy a jelen kikapcsolta a tában, melyet alább szonyairól mondott eredetien, hogy tel megjegyzéseinek el

Az újságíró min hogy meséljen val másu, hogy élete a lesztinai légiók par itelt lázadó bizony hordoz magában. J

— Nekem egyá jektiv élményeim bárákié. Ezért telj egy interju kereté tának immunitása terju ellen. Végül csináltam, hogy j interjuvált soha csak az interjuvo akarok, azt ezersz

— Tehát elvt

— Sőt ellenk annyira újságírón sem követnék el. teljesíteni akarom is magam arra, h jon interju.

— De én se vezért nem kérde megírja, amit me elmondja és kiven ber érdekel, akirő Petőfit is lefordít

— Igen, Pető sajnós, csak néme fordítások azonban állandóan kiérezte idegen izét. Meg szerint ültetni át hogy eredetiben tások mennyire véssé érdekel. I jutott, offciális kolában.

(Az utol

— És a ma szikusak? ...

— Valahogy és Verhaeren h kvalitásokat tern tője D'Annunzio négy szonettel r

— És az u Ehrenburg, akik levetettek, ezek

— Az új or gen kívül nincs beri érték.

Blockról per háborúelőtti star új, ez pedig a ganda van benn

(Bi

— Mit köv kot, maradandó

— Mindene A tehetség azon szükséges az a ma általában el

— Ezek sz érheti el halála az utóbbi késs meg benne felt

— Igen, és Rollandot. Ezér jutok, hogy a seget, abszolút Bialikkal föl

belőlem a lokál irodalmi értéke

Politikamentes beszélgetés Jabotinskyvel

Jabotinsky kritikája a mai irodalomról. Bialikot a mai költőgeneráció legnagyobb tehetségének tartja

Pozsony, június 20. Vladimir Jabotinsky, a revizionista cionizmus vezére, pár nappal ezelőtt Pozsonyban járt, ahol cionista propaganda-előadást tartott. Jabotinskyt ez alkalommal egy ottani lap munkatársa meginterjúvolta. A beszélgetés fődekkessége az, hogy az újságíró a kérdések közül teljesen kikapcsolta a politikát. Jabotinsky nyilatkozataiban, melyet alább adunk, napjaink irodalmi viszonyairól mondott véleményét, olyan szívesen és eredetien, hogy teljesen elfeledtetni az olvasóval egyes megjegyzéseinek elfogultságait.

Az újságíró mindenekelőtt arra kérte Jabotinskyt, hogy meséljen valamit emlékeiből, hiszen köztudomású, hogy élete milyen viharos volt. Mint a palesztinai légión parancsnoka és később mint halálraítelt lázadó bizonyára nem mindennapos emlékeket hordoz magában. Jabotinsky elbáritóan felelt:

— Nekem egyáltalán nincsenek emlékeim. Szubjektív élményeim nem többek és nem mások, mint bárkié. Ezért teljesen érdektelenek és nem valók egy interjú keretében. Különbösen is, mint zsurnalisztának immunitással kellene viselkednem minden interjú ellen. Végül is életemben azelőtt annyi interjút csináltam, hogy jól tudom: az interjúban a meginterjúvult soha sem fejezheti ki teljesen magát, csak az interjúoló. Ezért, ha valamit mondani akarok, azt ezerszer szívesebben megírom magam.

— Tehát elvből nem ad interjút senkinek?

(Újságíró vagyok)

— Sőt ellenkezőleg. Érzem magam még ma is annyira újságírónak, hogy ilyen inkollegialitást soha sem követnék el. Egy újságíró kérését mindenkor teljesíteni akarom, még ha inkompatibilisnek tartom is magam arra, hogy velem, az újságíróval csináljon interjút.

— De én sem az újságíró, sem a cionista-vezért nem kérdezem. Mert az újságíró amúgy is megírja, amit meg kell írnia, a cionista vezér pedig elmondja és kiverekszi a magát. Engem az az ember érdekel, akiről tudom, hogy verseket is irt és Petőfit is lefordította oroszra.

— Igen, Petőfit valaha nagyon szerettem, ám sajnos, csak német fordításokból ismertem. Ezek a fordítások azonban nem voltak maradéknélküliek, állandóan kiéreztem belőlük a fordítói mesterkélt idegen ízt. Megpróbáltam tehát a magam módja szerint ültetni át Petőfit oroszra, persze anélkül, hogy eredetiben olvashattam volna. Hogy a fordítások mennyire jók vagy értékesek: ma már kevésbé érdekel. Petőfi is a „klasszikusok“ sorára jutott, hivatalos költő lett, akik agyonütöttek az iskolában.

(Az utolsó nagy költő D'Annunzio volt)

— És a mai költők, akik még nem „klasszikusok“...

— Valahogy azt hiszem, hogy Európa Carducci és Verhaeren halála óta már csak másodrendű kvalitásokat termel. E világrész utolsó nagy költője D'Annunzio volt, aki azonban mindössze tizen-négy szonettel reprezentál maradandó értékét.

— És az új oroszok: Blok, Majakovszkyj, Ehrenburg, akik minden formát, minden külsőséget levetettek, ezek sem érik el a maradandóságot?

— Az új oroszok a legkevésbé. Mert tehetség nélkül nincs bennük kvalitás, individuális emberi érték.

Blokról persze nem beszélek, mert Blok még háborúelőtti standardot képvisel csak a „12“-je új, ez pedig a leggyöngébb alkotása, mert propaganda van benne.

(Bialik fölötte áll a mai költőknek)

— Mit követel tehát a költőtől, hogy amit alkot, maradandó lehessen?

— Mindenekelőtt abszolút iniciatív tehetséget. A tehetség azonban önmagában nem elég, okvetlen szükséges az a mestéri csiszolási készség, melyet ma általában elhanyagolnak.

— Ezek szerint tehát még Romain Rolland se érheti el halála tizesztendő jubileumát. Mert ha az utóbbi készsége meg van is, az első talán nincs meg benne feltétel nélkül.

— Igen, és éppen ezért nem kedvelem Romain Rollandot. Ezért mindjobban arra a megismerésre jutok, hogy a mai Európa egyetlen olyan egyéniséget, abszolút kvalitású költőt sem produkál, akit Bialikkal föl lehetne mérni. Bár jóllehet, hogy belőlem a lokálpatrióta elfogultsága is beszél, az irodalmi értéket azért mégis ilyen mértékkel mérem.

— És a regényírás? Arról mindaddig nem volt szó. Szeretném tudni, milyenek ott az előfeltételei, vajjon a regényben is külön köti-e a maradandóságot, az örök érték komponenseit?

Jabotinsky meglepetten nézett rám. Ugylátszik nem várta ezt a fordulatot.

(A jó regény kellékei)

— A regénytől két feltételt követelek. Mindenekelőtt olyan meséje, fabulája legyen, mely fejezetről-fejezetre továbbtörténik és érdekességében teljesen le tud kötni magához. Aztán elvárom a szerzőtől, hogy egyetlen gondja legyen az életet úgy írni meg, amint azt maga látja, anélkül, hogy valamit

Kéjutazások a Stella d'Italia salongőzhajóval

Legközelebbi indulások:

9. Utazás Olaszország körül, a francia Rivieráig, július 2-től 20-ig. Utiköltség 27 angol fonttól fölfelé.
10. Utazás Északafrika, Görögország és Dalmáciába július 21-től augusztus 6-ig. Utiköltség 24 angol fonttól fölfelé.
11. Utazás: Görögország, Rhodus, Kréta és Málta — augusztus 8-tól 23-ig. Utiköltség: 22 1/2 angol fonttól fölfelé.

Ezen, valamint az ezutáni utazásokról szóló kimerítő prospektus és utleírásingyen kapható: **COSULICH LINE**

Bucuresti, Calea Grivitei 181.

bizonyítani akarjon, hogy az olvasót meg akarja valamiről győzni.

Igy beszél Vladimir Jabotinsky, a palesztinai légión egykori főparancsnoka, aki a szentföldi hadjáratot végigvezette s akit az egész világon csak mint organizátort, politikust és elvi harcost ismernek.

Hosszu vita és harc után Ungvár maradt Ruszinszko fővárosa

Prága, június 20. A közigazgatási reformjavaslat bizottsági tárgyalásánál ma eldőlt Ruszinszko fővárosának kérdése is. Ma tárgyalták az országos és járási testületekre vonatkozó szakaszokat és az alkotmányügyi bizottság Ruszinszko országos közigazgatásának székhelyül egy szavazat ellenében Ungvárt állapította meg. Kramár főelőadó a koalíció nevében javasolta, hogy főleg takarékosági szempontból Ungvárt válasszák, miután Ungváron a kormány sokmillió befektetéssel számos állami

épületet épített, amelyet a közigazgatás számára igénybe lehet venni. Ezzel szemben Munkács újabb befektetéseket kellene végrehajtani. Figyelemmel kell lenni azonkívül az ungvári állami tisztviselők családtagjainak átköltöztetésére is. Hrusovszky nemzeti szocialista Munkács mellett emel szót, meőt Ungvár nem központi fekvésű. Hrubek kormánybiztos ma este utazott vissza Ungvárra, ahol küldöttségek fogják fogadni és nagy ünnepeket rendeznek tiszteletére.

Chamberlin és Levine tegnap megérkeztek Bécsbe

Táviratban bucsuztak el a német néptől

Berlin, június 20. Chamberlin és Levine tegnap a Columbián, két Lufthansa-gép kíséretében elrepültek. Délelőtt fél 11 órakor indultak el Berlinből és délután 3 órakor érkeztek Münchenbe, ahol óriási tömeg ünnepelte őket. A városházán történt ünnepélyes fogadtatás után a repülők délután 5 órakor továbbrepültek és fél 8 órakor megérkeztek Bécsbe, ahol az asperni repülőtérre nagy tömeg fogadta és ünnepelte Chamberlint és Levine-t.

Bécsből Chamberlin és Levine táviratban bucsuztak el a német néptől és sajtótól, mely-

ben megköszönték szívélyes fogadtatásukat és azt a reményüket fejezték ki, hogy hamarosan német pilótákat is üdvözölhetnek Amerikában.

A bécsi repülőszövetség Chamberlinnek és Levine-nek átnyújtott egy briliánsokkal díszített nagy érmet. Ezalkalommal Chamberlin nyilatkozatot adott a budapesti „Est“ tudósítójának, amelyben kijelentette, valótlán az az állítás, hogy neki egy Fehér nevű magyar sógora volna, viszont repülőgépe építéséből két magyar mérnök derekasan kivette részét. Az egyik neve Fispán, a másik nevére nem emlékszik.

Simu prefektus csütörtökön ünnepélyesen installálja Kolozsvár régi tanácsát

(Cluj-Kolozsvár, június 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Elsőnek jelentette volt az Uj Kelet, hogy az Averescu-kormány bukása a Kolozsvár élén álló Osvada-rezsim sorsát is megpecsételte. Még az elmúlt hét elején megérkezett a kolozsvári itélőtáblához az a belügyminiszteri rendelet, amely régi tanács visszahelyezése elleni felelősség visszavonását rendelte el, péntek este pedig megjött a prefekturára az a belügyminiszteri rendelkezés, amely utasítja Simu Octavian, Kolozsmegye delegált prefektusát, hogy a lehető legsürgősebben reintegrálja jogaiba Kolozsvár első választott és jogtalanul feloszlott városi tanácsát.

A június 17-ikén feladott távirati rendelkezés a következőképpen hangzik:

No. 10.262.

Simu Octavian, Kolozsmegye delegált prefektusának

CLUJ

Vonatkozással a kolozsvári itélőtábla 1886—927. sz. határozatára, amely a 3365. sz. királyi dekrétum alapján kinevezett Osvada-tanács megalakulását törvénytelennek mondotta ki, vonatkozással továbbá arra a belügyminiszteri leíratra, amely e táblai határozat elleni felelősség visszavonata, felhívjuk, hogy sürgősen hívja össze Kolozsvár város feloszlott városi tanácsát, hogy az jogaiba visszahelyeztesse.

A belügyminisztérium nevében: **Olvashatatlan.**

A távirat vétele után Simu prefektus azonnal avizálta Osvada polgármestert, majd szombaton délelőtt írásban is tudomására hozta a városházának a belügyminisztérium rendeletét és utasította, hogy az összehívott közgyűlést semmiesetre se tartsák meg. Simu prefektus közölte a lelépő Osvada polgármesterrel, hogy a régi tanács reinstallationáig őt bizza meg az ügyek ideiglenes vezetésével, azonban személyileg és anyagilag tette felelőssé azért, hogy csak olyan ügyeket ne intézzen el, amelyre csak a most már törvényesen a város vezetésére visszaállított tanács van hivatva megoldani.

Ma, hétfőn délelőtt Simu prefektus körlevélben értesítette a helyét ismét elfoglaló városi tanács tagjait a fejleményekről és 23-ikán, csütörtökön délelőtt 10 órára összehívta őket a városháza dísztermébe, hogy a reinstallation ünnepélyes aktusát foganatosíthassák. A reinstallationnal remélhetőleg véget ér a dr. Mihali Tivadar vezetése alatt álló első autonóm tanács kálváriája, amelyet az elmúlt év októberében hosszú és eredménytelen hajszá után teljesen indokolatlanul oszlattak fel, hogy a feloszlítás személyi és politikai ambícióknak engedjen érvényesülést a kolozsvári városházán.

— Csangcsolint hivatalosan is diktátorrá avatták. Pekingből jelentik: Tegnap délután Csangcsolint hivatalosan is beiktatták diktatúri tisztségébe. Utána hivatalos fogadás volt. A tíz nappal ezelőtt bezárt egyetemet ismét megnyitották.

d. 1927 június 21

— tette hozzá rekrénykulcsokat, és amit

n és mégis határozot-
éjtéli támadók nem
át a kulcsokat, buzgón
utatásához. Friedmann
meggyújtotta és derűs
madó fáradtságait. A
an, a családi ékszer
z Isten megsegít...
katonák nem kapták
ézt, vagy életet, kiál-
ához. Pénzt pedig iga-
Pinkász. A támadók
s vendége ruháit és az
g ezüstóráját elvették.

kapukulcsot is elviszik

nkász serdülő lánya,
és akin a történetek
erőt, a ház udvarára
arra kiabált át segít-
elő is került, de nem
vel szembezállni. El-
zdett kiabálni.

gítség!
es utca éjszakai nyu-
hangokat megkésze-
őzeli házak.

a szobában. Nem volt
r minden pillanatban
iedmannhoz fordult:

esokat!

udvariasan Friedmann,
lelkükre kötötte, hogy
k a kapun lévő szegre.

ta, hogy a támadók a
át Friedmann Pinkász
an nyitva volt. Mint,
kenyerárusnál termé-
vendégekre Friedmann

(k. r.)

abor'

rad

gjobb.

apható

Áruház

Ferdinand 12.

szonteladónak nagy

tény

mann, Lauberger és

s, Lunner stb. stb.

gyártmányok.

orák

ffmann, Produktiv,

stb. előnyös kérés

kerülnek eladásra

tre is.

ak árkedvezmény.

berg,

uj, C. Victoriei 5.

nnal beszerez és olcsón

lhit LEPAGE zene mű-

eljen.

Mire a vonat Csapóra befutott, újutas született

Bejelentem, hogy az Averescu-kormány vasutjegy-rendje óta számomra, ami vasuti kapcsolataimat illeti, megszűntek az andaluziai szép napok. Vagyis: az újságíróknak kijáró szabadjegyet javarészen ki-bejáró emberek kapták, a toll emberei ne utazzanak — ez lehetett az intéző körök vezéreszméje e kérdés körül — helyük az íróasztal mellett! Így tehát, ha mégis utaznom muszáj, meg kell nyitnom erszényemet és nem tehetek úgy, mint egykoron, hogy egy átkozott picula nélkül hibáltattam magam az első osztály ruganyos párnáin.

És az első osztály már csak álom volt és jórészt, a magas tarifa miatt, a második is, minthogy pedig üdvösen és okosan a mi gyorsvonatainkhoz is bekapcsolták a harmadikosztályú kocsit, az elmúlt vasárnap volt szerencsém ezen utazni. Volt szerencsém láthatni hőségtől eleriedt embereket végignyújtóva a padon, kinyitott kabátban szuszogva és amikor elértünk egy-egy alagut elé, a koromtól féltő emberek (ugylátszik, őket magukat is bódította a tikasztó hőség) az ablakszif helyett a jó ember széles nadrágtartóját húzták, amitől a vagon nem lett füstmentes, de a szuszogó ember legáltalában végleg elájult.

Nos, ebben a katlanban jelen voltam és olvastam. Gordinnak, az amerikai jiddis dramaturgnak egyik legszebb alkotását, a hiobos „Gott, Mensch und Teufel“ című négyfelvonásosát róttam el-elhunyo nézéssel. Négyyszer is újra kezdtem, míg egy-egy mondat végére jutottam. A fiatal angyalok karának hullámos bölcselkedését szerettem volna áthőmpölyögtetni izzó agyamon.

Egyedül az élet halhatatlan
Mulanó csak ami akar és törekszik
De az akarat maga és az igyekvés örök.

Igy mondják már a fiatalok. Mire az öregek imigyen felelnek:

Örök az igazság, örök és egy
Jóság és szépség az egyetlen igazság.

A kicsiny fiatalok, angyali kedvességgel erre e gyermekded kijelentéseket teszik:

Elmulnak a formák, ami él az anyag
A forma eszméje soha el nem pusztul
Eszme és anyag egymásba fonódva:
Szellem és Természet
Soha el nem mulhat.

Mondom, nem egyszer és kétszer ismételttem ezeket a gyermek-szájba illő okosságokat és egyetlen vágyam volt, hallani apró csecsemőktől ilyen szférikus hangokat.

Vágyam teljesült.

Csontos, nagy darab munkásasszony ült a vasuti kocsi egyik sarkában, közel az ablakhoz. Senkinek nem tűnt fel ez az asszony, nincs is feltűnő dolog abban, ha a harmadik osztály egyik sarkában elszomorodva sóhajt nagyokat egy proletár-nő. Itt azonban a sóhajok mögött egy komoly realitást rejtett ez a jó asszony. Mert az asszony ott a helyszínen ülve és a saroknak nekitámaszkodva, a termes koci utasaitól észrevétlenül egy új ember-csemetének adott életet. A nagy hőségben, amikor unalom még egymás szemébe nézni is, senki nem láthatta, hogy az asszony levetette kendőjét, a ruhája alá terítette, eltépte magzatja köldökét és az új ember vékony szférikus hangon jelt adott magáról.

A bágyadt emberek fölnéztek és keresték a kétségbeesetten visító újszülöttet. Az asszony nem sokáig hagyta kétségben a publikumot.

— A kicsike — mondotta sóhajos fájdalommal — megszületett. Pedig várhatott volna, amíg eljutok a kórházba. Odakészültem, kérem, a vásárléyi szülészetre. Mit tehetek róla, hogy itt jött a világra.

Aztán félrehuzta a szoknyáját, megnézte a csemetét és keserűn jegyezte meg:

— Ejnye, az ördögbe is, már megint egy szutykos kislány!

A vonat akkor megállt Cipau állomáson. Bizony az asszony nem törődött az esetével annyit, mint az utasok, akik izgatottan tüvé tették a vonatot egy orvosért, aki sehol nem volt található. Már megelégedtünk volna egy álbával, vagy bármilynemű ápolóval, de az állomáson csak izgalom volt, de semmi segítség.

Azaz, hogy mégis. A vasutasok kiüritették

Szellemi munkások

számára különösen fontos, hogy szerveik működésének egyensúlya biztosítva legyen. A leggazdagabb étrend mellett is elvesztheti a szervezet munkabírását, tetterjét és rugalmasságát, ha nem támogatjuk elegendő vitaminnal. Csakis a nyers vitamin hatásos. Ezeket tartalmazza koncentráltan izletes csokoládé alakjában az

ARNEA

Vitamin tápszer

minden gyógyszerárban kapható. — Kérjen ingyen mintát a GEA-Krayer Laboratóriumtól, Timisoara, 120 szám.

a kocsit, nyalábra vették a nőt és behozták a maroscsapói állomás mellé a pázsitra kis leányával, akit könnyu fehér kendővel befedtek. Tegnap kinyitott vadvirágok között egy új emberpalánta harsogta világra, hogy egyedül az élet halhatatlan, hogy elvesznek a formák, de él az anyag. Sipító, görcsösen felcsukló kicsiny hangján ezeket közölte velünk, akikkel azután megindult a vonat és mentünk a városba.

A hőség nem csökkent. Az emberek az előbbi izgalom hatása alatt még egy kissé frissek voltak és a nagy eseményről diskuráltak. Egy asszony, aki Galaaba utazott, vitte a szót. Mindenféle csodát mondott anyákról, akik csó-

nokban és kocsin és séta közben a mezőn hozták világra gyermeküket. Pontosan megmondta: aki a vizen született, az boldog lesz, mert uszni fog az árral, aki kocsin, az hamar élete utja végére jön és sovány lesz, zörögni fognak a csontjai, aki a mezőn született, az mindig megtalálja a táplálékát és soha gond nem fogja rágni élete gyökerét.

Szép dolgokat mondott. Egyideig gondolkodtam rajtuk, azután ismét elővettem a drámát és olvastam tovább a kis angyalok bűbajos bölcsességét a szellemről és annak mulandó ellentétéről, a gonosz és hivságos és véresen mocsos anyagról. (sz. i.)

Kinevezték az erdélyi érettségi bizottságokat

(Cluj-Kolozsvár, június 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A jövő hét folyamán az egész országban kezdetüket veszik a bakkalaureátusi vizsgálatok. A közoktatásügyi minisztériumban már összeállították az egyes vizsgáztató bizottságokat, amelyek — mint az elmúlt két évben is történt — az ország különböző iskoláinak tanáraiból rekrutálódnak. Erdély egyes gimnáziumaiba a következő bizottságokat nevezte ki az igazságügyminisztérium:

Kolozsváron, a Bariiu-liceumban. (Ide tartoznak: a kolozsvári állami fiu- és leánygimnázium, a római katolikus és református fiugimnáziumok.) A bizottság elnöke: Bogdan-Duica egyetemi tanár. Tagjai: Goama Silviu, A. Minulet, G. Sofronie, G. Dumitrescu, Stacescu és Dinu Aurel tanárok.

Ugyancsak Kolozsváron, a Regina Maria liceumban. (Ide tartoznak: a Marianum, a református leánygimnázium, az unitárius kollégium és a zsidó főgimnázium, valamint a besztercei, dési, szamosújvári és naszódi liceumok tanulói.) A bizottság elnöke: Spacu egyetemi tanár, tagjai: Popa Traian, Varcol V., Jancior M., Kirilian N., Velcescu, Biju Traian és Crisan Antoniu tanárok.

Temesváron, a Diaconovici Lega liceumban. (Ide tartoznak: az aradi, brádi, karánsebesi és oravici gimnáziumok, valamint a temesvári D. Bega fiu és a Carmen Silvia leánygimnáziumok tanulói.) A bizottság elnöke: Evolecanu bukaresti egyetemi tanár, tagjai pedig: N. Jonescu, A. Mavrodin, V. Candrea, Georgean V., Florinescu A. és Honescu Argetoia tanárok.

Ugyancsak Temesváron, a német állami gimnáziumban. (Ide tartoznak: a temesvári német állami gimnázium, a zsidó fiugimnázium, a piarista gimnázium, valamint a lugosi és turnu-severini gimnáziumok tanulói.) A bizottság elnöke: Dregan kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig: Teodorescu, Dinculescu, Dongorozi, Griffou, Coman és Ladunca tanárok.

Nagyváradon, a Gojdu-liceumban. (Ide tartoznak: a nagyvárad, szalontai és belényesi liceumok tanulói.) A bizottság elnöke: Juga kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig: Constantinescu, Necia, Demetrescu Romulus, Ciuceanu, Giurea, Lucretianu és Hilt tanárok.

Szatmáron, az Eminescu-liceumban. (Ide-

tartoznak: a szatmári, nagykarolyi, nagybányai, máramarosszigeti, zilahi és szilágyosomlyói liceumok.) A bizottság elnöke: Angheluta kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig: Jordache, Sulica, Cpreanu, Petrescu és Bartkero tanárok.

Marosvásárhelyen, a Papiu Ilarianu liceumban. (Ide tartoznak: a marosvásárhelyi és tordai gimnáziumok.) A bizottság elnöke: Dima kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig: Giurgiu, Nicoara, Mateescu, Gabor, Michel, Teodor és Batiu tanárok.

Nagyszebenben, a Gh. Lazar gimnáziumban. (Ide tartoznak: a nagyszebeni liceumok tanulói.) A bizottság elnöke: Caraoesteu bukaresti egyetemi tanár, tagjai pedig: Banciu, Gheorghiu, Anastasiu, Moasil, Fprtnescu és Manculescu tanárok.

Segesváron, a Miklós-herceg gimnáziumban. (Ide tartoznak: a segesvári, dumbraveni és medgyesi gimnáziumok.) A bizottság elnöke: Crisan kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig: Popescu, Calinari, Popa, Teodorescu és Georgescu tanárok.

Déván, a Decebal-liceumban. (Ide tartoznak: a dévai, gyulafehérvári, szászvárosi és petrozsényi liceumok.) A bizottság elnöke: Abramescu kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig: Ticeleiu, Mosoiu, Popescu, Baci, Gherman és Georgescu tanárok.

Balázsfalván, a Sf. Vasile liceumban. (Ide tartoznak: a balázsfalvai és nagyenyedi liceumok.) A bizottság elnöke: Cartojan bukaresti egyetemi tanár, tagjai pedig: Teodorescu, Groza, Plavian, Daniel, Priscu és Litan tanárok.

Brassóban, a Mesota liceumban. (Ide tartoznak: a brassói Mesota liceum, a honterusi és székelyudvarhelyi liceumok.) A bizottság elnöke: Arghirescu egyetemi tanár, tagjai pedig: Rusu, Papdopol, Steriopol, Anghelescu, Niculescu és Munteanu tanárok.

Ugyancsak Brassóban, a Saguna liceumban. (Ide tartoznak: a Saguna liceum, a brassói római katolikus gimnázium, a csikszeredai, erdőszentgyörgyi, gyergyószentmiklósi és tg.-seculescu-i liceumok.) A bizottság elnöke: Calugareanu kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig: Odor, Tutuian, Ruescu, Jonescu és Zaharescu tanárok.

Lupu

(Bucuresti-B tudósítójától.) L miniszter, a diss nap este egy kü szerencsétlenségű parasztpárti vez léssel uszta meg olyan komoly t részt a választás

A közoktatá 30 perckor egy párthivei négy Minovici-féle vi kapott és a soff állítani, hogy a A gép néhány tegelt, Lupu ki léről figyelte a Ebben a pil

A magyar Magyar propo

(Budapest, j társától.) A ma rényi József bá bírálta a magya ben kritika tárg járását, mely a örének tekinti a nemzetközi j dotta Sztérény ejtsen bennünk értelme, hogy a benne maradjun ményeket, Ma vetségből.

— Ha Néps keszerződést, ab tálni, — mondo ajánlotta a kor pés kérdését és n

A magyar k élesen elítélték döntését a mag

Szovjet dezertá

(Kisenev, ju tól.) Az Ukrajna irati értesítés ér hogy Panait F multimilliomost a amikor a román rajnán keresztül jelentésnek nem igen gyakran for téktelen határátlé a szenzáció erejé mint többszörös hanem arról a h egyizben már tíz

Farmache ell dász-erzedből a h át és csak a há előtt két évvel a tizévi kényszermt most, aki az itél tonai semmitöszél utatásította a ha gye tárgyalás alá 18-ikára tüzte k hadtest hadbírósz alezredes volt.

A tárgyalásor dumot terjesztet

Premier

Gaby

Gaby Deslys

Lupu autóbalesete miatt nem fog tudni résztvenni a választásokon

(Bucuresti-Bukarest, június 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lupu Miklós dr. közoktatásügyi miniszter, a disszidens parasztpárt elnöke tegnap este egy könnyen végzetessé válható autószerencsétlenségnek esett áldozatul. Bár a parasztpárti vezér aránylag könnyebb sebesüléssel uszta meg a katasztrófát, sebe azonban olyan komoly természetű, hogy aligha vehet részt a választásokon.

A közoktatásügyi miniszter este nyolc óra 30 perckor egy autón Ploesti felé indult, ahová párhívei népgyűlést hívtak egybe. Utközben a Minovici-féle villa előtt az automobil defektust kapott és a soffőr kénytelen volt a gépet megállítani, hogy a szükséges javításokat elvégezze. A gép néhány lépésnyire a járda szélétől vesztegelt, Lupu kiszállt a gépből és a járda széléről figyelte a soffőr munkáját.

Ebben a pillanatban a 7580. számú automob-

il, amelyet Spiridon Vlasopol tengerészfőhadnagy vezetett Baneasa felől, szerencsére mérsékelt menetsebességgel keresztülrobogott az uton. A főhadnagy, ugylátszik, mindenáron keresztül akart siklani a járda és a defektus miatt veszteglő automobil között, de az autó és a járda közötti rés tulságosan keskeny volt ehhez.

Az autó elülső kereke surolta a járda szélét és elkapta a közoktatásügyi minisztert, akinek baltérdén komoly sérülést ejtett. A járókelők nyomban gondozásba vették a közoktatásügyi minisztert, akit autóján Athene Palace-beli lakására szállítottak. Röntgenvizsgálat lesz hivatva megállapítani, hogy a baleset törést, vagy ficamot okozott.

A tengerészfőhadnagyot autóján a rendőrprefekturára kísérték, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről.

A magyar felsőházban és a külügyi bizottságban Magyarországnak a Népszövetségből való kilépését proponálták a román-magyar birtokper miatt

(Budapest, június 20. Az Uj Kelet munkatársától.) A magyar felsőház mai ülésén Sztéryi József báró a Népszövetség magatartását bírálta a magyar-román birtokperben. Beszédében kritika tárgyává tette a Népszövetség eljárását, mely a nemzetközi béke és jog hivatott óráinak tekinti magát és mégis tultette magát a nemzetközi jogokon. Ez az eljárás — mondotta Sztéryi József — gondolkodóba kell ejtsen bennünket arra vonatkozólag, van-e értelme, hogy a Népszövetségben továbbra is benne maradjunk-e, avagy levonva a következményeket, Magyarországnak kilépjen a Népszövetségből.

Ha Népszövetség nem respektálja a békeszerződést, akkor nekünk sem kell respektálni. — mondotta Sztéryi József, aki azt ajánlotta a kormánynak, fontolja meg a kilépés kérdését és meggyőződése szerint cselekedjék.

A magyar képviselőház folyosóján szintén élesen elítélték a népszövetségi tanács halasztó döntését a magyar-román birtokperben. A kül-

ügyi bizottság ülése izgatott hangulatban kezdődött meg, amelynek napirendjén a magyar-cesh szerződés szerepelt, azonban napirend előtt Hajós Kálmán, a magyar-román birtokper ügyét tette szóvá, hangsúlyozva, hogy a Népszövetség nem tette meg köteleességét. Hajós szerint Magyarország teljesítette a trianoni szerződésben rótt kötelezettségeket, ezzel szemben hangsúlyozta, hogy Magyarországnak ellen a proletárdiktatura idejéből fenmaradt kértérisési perekben marasztaló határozatot hoztak és végrehajtást is kértek. Sürgős beavatkozást kér arra vonatkozólag, hogy ezek az ítéletek ne legyenek végrehajthatók.

Valkó külügyminiszter távollétében Nickl követségi tanácsos válaszolt Hajós felszólalására, hangsúlyozva, hogy az előadottakat a külügyminiszter tudomására hozza, aki meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

Azután áttértek a cseh-magyar szerződés tárgyalására.

Szovjetországra akart menekülni egy dezertálás miatt tíz évre ítélt beszarábiai multimilliomos

(Kisenev, június 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Ukrajna határmentén levő Sorocaból távirati értesítés érkezett a kisenevi hadbíróshoz, hogy Panait Farmache gabonakereskedő ismert multimilliomost abban a pillanatban tartóztatták le, amikor a román határt át akarta lépni, hogy Ukrajnában keresztül Szovjetországra szökjön. A jelentésnek nem volna különösebb jelentősége, mert igen gyakran fordulnak elő az ehhez hasonló illetéktelen határátlépési kísérletek, ez az eset azonban a szenzáció erejével bír, mert Farmache nemcsak mint többszörös milliomos közismert Beszarábiában, hanem arról a hadbírósi ügyéről is, amely miatt egyizben már tízévi kényszermunkára ítélték.

Farmache ellen az volt a vád, hogy a 4-ik vadasz-ezredből a háboru idején az ellenséghez szökött át és csak a háboru után tért onnan vissza. Ez előtt két évvel a kisenevi hadbírósi bíróság a véd alapján tízévi kényszermunkára ítélte a fiatal multimilliomost, aki az ítélet ellen felebbezett. A legfőbb katonai semmitőszék helyt adott a felebbezésnek és utasította a hadbírósi bíróságot, hogy az ügyet ismét vegye tárgyalás alá. Többszöri elnapolás után február 18-ikára tűzte ki ismét az ügy tárgyalását a 2-ik hadtest hadbírósi bíróságára, amelynek ügyésze Dobroviciu alezredes volt.

A tárgyaláson a vádlott családja egy memorandumot terjesztett a hadbírósi bíróság elé, amelyben közölte, hogy a vádlott Farmache nem jelenhetett meg a tárgyaláson és kérte, hogy a háboruban elkövetett büntetendő cselekményekre kiadott amnesztia rendeletet vegyék figyelembe és szüntessék be az eljárást.

Dobroviciu alezredes ügyész ezután bejelentette, hogy eljött a vádat, miután az valóban amnesztia alá esik.

A hadbírósi bíróság magáévá tette az ügyész indítványát, amely ellen azonban Marcheti főhadnagy, a hadbírósi bíróság egyik tagja felebbezett azon a címen, hogy a bíróság téves motívállással alkalmazta az amnesztia-rendeletet.

A legfőbb katonai semmitőszék ennek a felebbezésnek is helyt adott és megint utasította a hadbírósi bíróságot, hogy a tárgyalást újra tűzze napirendre és egyben Dobroviciu alezredes ügyész helyébe Balseanu őrnagyot delegálta, valamint kicserélte a hadbírósi bíróság két jegyzőjét is.

Az ügyben ezután még külön nyomozást is indítottak, mert az a gyanu merült fel, hogy nagyarányú megvesztegetések történtek. A határszéli elfogott Farmachet holnap kísérik át a hadbírósi bíróságba és a legközelebb megtartandó tárgyalásra több magasrangú tisztet, valamint Stefan Berechet egyetemi tanárt is beidézték, aki a tárgyaláson előreláthatólag igen súlyos leleplező vallomást fog tenni az ügyben.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Kedd
15687. Szíván 21.
1927. június 21.

— **Javult Briand állapota.** Párisból jelentik: Briand állapota javult, de még néhány napig nem hagyhatja el szobáját. Renaudel a párisi városi tanács ülésén dicsérte Poincare pénzügyi politikáját és elítélte a szovjetek kegyetlenkedését. Nagy szenzációt képez Renaudel visszavonulása a szocialistapárt vezetőségéből.

— **Coolidge újra jelölteti magát az elnökségre.** Washingtonból jelentik: Coolidge köztársasági elnök kijelentette, hogy a jövő évi elnökválasztásra ismét jelöltetni fogja magát Dawesszel együtt.

— **A valonai jugoszláv konzul vádjai Achmed Zogu ellen.** Belgrádból jelentik: Kolombatovic, valonai jugoszláv konzul kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Achmed Zogu albán elnök, a jugoszláv-albán diplomáciai viszony megszakítására válaszképpen monstre-pert kényszerít elő a letartóztatott Gyuracsevics jugoszláv tolmács ügyében. A konzul azt állítja, hogy Sesano szigetén olasz hadihajók kötöttek ki. A „Politika“ című belgrádi lap szerint az albán törvényszék halálra ítélte egy, Gyurasoviccsal összeköttetést fenntartó rendőrtisztviselőt, akin az ítéletet végre is hajtották.

— **Megváltoztatják a bolgár alkotmány-nak a hadköteleességre vonatkozó szakaszát.** Szófiából jelentik: A lapok közlik Liapceff miniszterelnök nyilatkozatát, aki szerint a kormány a nemzetközi katonai ellenőrzés megszüntetésével kapcsolatban kötelezte magát az alkotmány 71. szakaszának megváltoztatására, a köteles katonai szolgálatra vonatkozólag. A módosítást a nagy nemzetgyűlésnek kell megszavaznia, ezt azonban most lehetetlen összehívni pénzügyi és politikai nehézségek miatt.

— **József Ferenc magyar királyi herceg a budapesti idegen-forgalom fokozásáért.** Budapestről jelentik: A felsőházban megkezdték a költségvetés tárgyalását. Első felszólaló József Ferenc királyi herceg volt, aki két problémára mutatott rá. Az első az idegen-forgalom kérdése, amelynek fejlesztése szerinte a legjobb külpolitika, mert általa Magyarország barátokat szerez és alkalmat nyújt az idegeneknek arra, hogy beszéljenek Magyarországról. A miniszterelnöknek hálával tartozik az ország azért, hogy kiemelte külpolitikai elszigeteltségéből, de koncepcióit a társadalmi, közgazdasági és idegen-forgalmi téren is meg kell valósítani. Utána a sport fontosságára mutatott rá, hangsúlyozva, hogy Magyarországon a sport iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, de kevés támogatásban részesül, éppen ezért helyesli Klebelsberg sportpolitikáját.

— **Stresemann előadása Oslóban.** Oslóból jelentik: Stresemann német külügyminiszter közölte az oslói Nobel-bizottsággal, hogy e hó 29-én megtartja a nemzetközi békéről írott előadását.

— **Bernard Shaw előadását megakadályozta a londoni diákok egy csoportja.** Londontól jelentik: Az orvosgyetem hallgatói más fakultások diákjaival együtt csütörtök este gyűlést tartottak. A vitaest társadalmi kérdésekkel és az egyetemi oktatással foglalkozott. A diákság egyrésze meghívta az estre Bernard Shawt, a kiváló író is, de ezt nem jelentette be a gyűlés rendezőbizottságának, úgy, hogy Bernard Shaw megjelenése meglepetés volt. Amikor Bernard Shaw az előadói emelvényen megjelent, a diákság egyrésze tüntetni kezdett ellene. Ez nem hozta ki sodrából a kiváló író, sőt Bernard Shaw szólásra emelkedett, ekkor azonban az ellenpárt olyan zajos tüntetésbe tört ki, hogy Bernard Shaw nem jutott szóhoz.

i sok

tködésének egyen-
étrend mellett is
rejét és rugalmas-
nal. Csakis a nyers
nentráltnan izletes

RNEA
pszer

jen ingyen mintát
120 szám.

ben a mezőn hozták
atosan megmondta:
boldog lesz, mert
in, az hamar élete
esz, zörögni fognak
letett, az mindig
oha gond nem fogja

Egyideig gondolt
elővettem a drá-
kis angyalok bübá-
és annak mulandó
ivságos és véresen
(sz. i.)

ágokat

nagykárolyi, nagy-
zilahi és szilágy-
ság elnöke: Anghe-
nár, tagjai pedig
Petrescu és Bartke-

piu Ilarianu liceum-
vásárhelyi és tordai
elnöke: Dima ko-
jai pedig Giurgiu,
Michel, Teodor és

Lazar gimnázium-
zebeni liceumok ta-
Caracoestea buka-
jai pedig Banciu,
sil, Fprunescu és

herceg gimnázium-
svári, dumbraveni
A bizottság elnöke:
tanár, tagjai pedig
odorescu és Geor-

umban. (Idetartoz-
vári, szászvárosi és
bizottság elnöke:
stemi tanár, tagjai
bescu, Baciú, Gher-

sile liceumban. (Ide-
nagyenyedi liceu-
Cartoian bucaresti
Teodorescu, Groza,
Litan tanárok.

umban. (Idetartoz-
peum, a honterusi
nok). A bizottság
ni tanár, tagjai pe-
riopol, Angheliescu,
riok.

Saguna liceumban-
eum, a brassói római
szeredai, erdőszent-
si és tg.-seculesc-i
nöke: Calugareanu
agjai pedig: Odor,
Zaharescu tanárok.

SELECT-MOZGÓ

Premier Premier Ma utoljára

Gaby táncosnő sorsa

Gaby Deslys párisi táncosnő és Manuel portugál királyfi szerelmi regénye

URANIA-MOZGÓ

Ma utoljára

A párisi patkány

Kalandorfilm

A lengyel rendkívüli törvényszék nyilvánosan publikálta Vojkov-merénylete pörében hozott ítéletének indoklását

„Koverda nem megrögzött gonosztevő“

Varsó, június 20. A rendkívüli törvényszék publikálta a Koverda-perben hozott ítélet indoklását. A halálbüntetéstől a törvényszék azért tekintett el, mert Koverda nem megrögzött gonosztevő, hanem alkalmi bűnös, akinek fiatalsága és tagadhatatlan erkölcsi ereje is enyhítő körülmény. Ezekre való tekintettel javasolja a bíróság a büntetés leszállítását, mert reméli, hogy Koverda még hasznos tagja lehet a társadalomnak.

Románia és Csehszlovákia egy olasz-jugoszláv konfliktus esetén semleges maradna

Titkos katonai konvenció jött létre Ausztria és Jugoszlávia között

London, június 20. Angol diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy Jugoszlávia közölte a kisantant szövetség államaival, vagyis Csehszlovákiával és Romániával, hogy minden módon meg fogja akadályozni Olaszország albániai törekvéseit.

Jugoszlávia ebben a jegyzékben sürgős választ kért Csehszlovákiától és Romániától, hogy miképpen viselkednének, ha konfliktus támadna Jugoszlávia és Olaszország között.

A jugoszláv kormány jegyzékére a napokban érkezett meg a válasz Belgrádba, amely szerint fegyveres konfliktus esetén Csehszlovákia is, Románia is teljesíteniék a kisantant szövetségben vállalt kötelezettségeiket, de minden körülmények között semleges álláspontot foglalnának el.

Angol diplomáciai körökben nyugtalanságot idéztek elő ezek a hírek. Az angol külügyi kormány elhatározta, hogy haladéktalanul intézkedni fog az esetleges elhamarkodott lépések megelőzésére.

Róma, június 20. A római „Tribuna“ zürichi jelentések alapján szenzációs hírt közöl egy állítólagos titkos katonai szerződésről Jugoszlávia és Ausztria között.

A „Tribuna“ értesülései szerint dr. Deutsch volt osztrák hadügyminiszter, a nemzeti tanács tagja

és Körney tábornok április elején megbeszéléseket folytattak Mariborban a jugoszláv kormány megbízottjaival, hogy milyen álláspontot helyezkedjenek Ausztria egy jugoszláv-olasz fegyveres konfliktus esetén.

A „Tribuna“ jelentése szerint a két állam megbízottai között létrejött a megegyezés, amelyet jugoszláv részéről három magasrangú tiszt, osztrák részéről pedig dr. Deutsch volt hadügyminiszter és Körner tábornok irtak alá.

A jugoszláv-osztrák titkos katonai védőszövetség szerint fegyveres konfliktus esetén Ausztria fegyveresen is segítené Jugoszláviát és százezer fegyvert, löszereket, továbbá tizenötezer gépfegyvert adna Jugoszláviának.

A „Tribuna“ híre európai diplomáciai körökben rendkívül nagy feltűnést keltett. Deutsch dr. volt osztrák hadügyminiszter erősen cáfolja a jugoszláv-osztrák titkos katonai védőszövetség elterjedt híreit, amelyekkel — Deutsch dr. nyilatkozata szerint — az a célja az olasz kormánynak, hogy Jugoszlávia ellen hangolja a közvéleményt.

A „Tribuna“ zürichi jelentése az egész olasz sajtót bejárta. Sőt valamennyi világlap foglalkozott a hírrel.

— **Elutasították Gärtner Marcell perújítási kérelmét.** Budapestről jelentik: Gärtner Marcell, akit a Tisza-pőről kifolyólag 14 évi fegyházra ítélték, perújítási kérelmet terjesztett be, amelyet a büntető törvényszék, mint alaptalant elutasított.

— **Eljegyzés.** Rosenberg Livia Belean és Markovits Menyhért Jibou jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Sándor Jolánka Cluj és Ehrenwald Sándor fogaras, f. hó 19-én tartották eljegyzésüket.

— **Sziriában több mint huszezer druz felkelő letette a fegyvert.** Párisból jelentik: A szirai druz-tözsék lázadásában meglepő fordulat történt most. Atras szultán egyik legbefolyásosabb családtagja, egy tekintélyes druz törzs élén meghódolt a franciáknak. Körülbelül 20 ezernél több druz tette le a fegyvert. A fordulat állítólag az angolok érdeme.

— **Maróci Géza Szegeden 82 résztvevővel tartott szimultán sakkversenyt.** Szegedről jelentik: Maróci Géza, a világhírű sakkmeister 82 résztvevővel szimultán versenyt tartott, mely este kezdődött és hajnalban ért véget. A pártik közül hatvanat nyert meg Maróci, egyet sem veszített, csak huszonkét remit elfogadott. Ezzel megdöntötte régi rekordját. A versenyen feltűnt egy Sebastian nevű 17 éves makói fiú, akiről Maróci elismerte, hogy a legnehezebb feladatokat elé állította.

Hölgyeim! Előrehaladt idény miatt minden elfogadható áron árusít az **Ideal kalapszalonn** a legújabb filz kalapok óriási választékban és átmeneti Cluj, Regele Ferd. 8.

Megnyílt Marosújváron a sósfürdő közvetlen közelében a **Salamon-féle** אר.ט. ש.ל.מ. étterem és szálloda ujonnan átrendezve. Kényelmes, ruganyos ágyú szobák. Szolid árak és pontos kiszolgálás. Felvilágosítással szolgál **Salamon Hermann** — Uioara.

— **Nyári Mensendieck-tanfolyam.** Pátzayné Liebermann Lucy gyógytornatanár megérkezett Budapestről s megkezdte Mensendieck-Madszar-Klapp rendszerű tornatanfolyamát, melyre a Lepage-féle könyvkereskedésben lehet naponta 11 és 12 között jelentkezni.

MORAVETZ
TIMISOARA MINDEN ZENEMŰVET-GYORIAN
OLCSÓN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT!

Megjelent az amerikai **Royal írógépn**ek egy-váltós portabelje.
Kapható: Goldstein, Oradea. Standard, Cluj. Meteor, Timisoara írógépválatoknál

és elismerten tökéletes az **Elsőrangú Underwood** egyváltós portable írógép
Kapható a vezérképviselőnél: Office Equipment Company, Oradea

A szerencse fia minden ember, aki sorsát irányítani tudja. Egyetlen út a tudás, Küldjön bélyegben 20 leit az Ex Libris négy nyelvű könyvismertető folyóirat egy próbaszámaért Lepage-nak, Cluj.

Magyar Színház mozgó
Premier **RUDOLF VALENTINO** a legkedveltebb film-színész játszik **COBRA** Premier
e. nagyszabású drámában. Partnere a csodás, elegáns Nita Naldi. Helyárak: 10 leitől 40 lejig

SPORT

Eldöntetlen a román—lengyel mérkőzés

Sabaria—Nagyvárad válogatott 3:3.
A román csapat két góllal vezetett az első félidőben

(Cluj-Kolozsvár, június 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután került Bukarestben eldöntésre a harmadik román—lengyel nemzetközi mérkőzés. A román csapat ezúttal is szebben, stílusosabban és jobban játszott ellenfelénél és ha mégis félsikerrel volt kénytelen megelégednie, úgy ez minden bizonnyal annak tudható be, hogy a román csapatban nem volt meg a kellő egység és homogénitás. A mérkőzésről az alábbi tudósítást adjuk:

Bukarest: Románia—Lengyelország 3:3 (2:0). Tizezer néző. Bíró Stephanosci, Prága. Az első félidőben állandó román fölény és különösen a csatársor lendületes játéka vitte támadásba a vendéglátókat a hatalmas publikum állandó biztatása mellett. A tizenkettedik percben Auer II. 16 méteres bombalövessel szerzi meg a vezetést, a harminckilencedik percben Tenzer magas labdaja akad meg a lengyel kapus hálójában. Helyesere után az első félidő iramától kifulladás román csapat nem bírja a tempót és a lengyelek felnyomulnak. A tizedik percben Calura, a lengyel csapat első gólját éri el. Öt perc múlva a kiszökő Auert faultolja a lengyel védelem. A bíró tizenegyest dikál, Auer sutját a kapus kiüti, a rástartoló Auer azonban a hálóba juttatja. (3:1.) A tizenkilencedik percben Luxemburg a lengyelek második gólját éri el és a harmincnyolcadik percben Krüger kiegyenlít.

A román csapat legjobbjai Vogl, Tänzer, Guga és Auer II. voltak. Kis és Szatmári igen jól védtek, viszont Barbu II. és Mágori szokott formájukon alul szerepeltek. A lengyel csapatban Kahan centerfedezet, Kisilinszky kapus, Luxemburg és Kalura váltak ki.

Csapatösszeállítások:
Románia: Kiss Coltea (Szathmári), Mágori—Steiner II., Teszler—Vogl—Geller, Tänzer—Guga—Wetzer—Auer II.—Barbu II.

Lengyelország: Kisilinszky, Zastavniak I.—Jelski, Zastavniak II.—Kahan—Zwierz II., Krieger—Luxemburg II.—Kalura—Wojcik—Pazurek.

Kolozsvár: Universitatea-Victoria komb.—Haggibor-KAC komb. 2:1 (2:0). A Sabaria elmaradt szereplése helyett barátságos mérkőzés tréning-jelleggel és sok kihasználatlan gólhelyzettel.

Nagyvárad. Sabaria—NAC, Törökvs komb. 3:3 (0:1). A Sabaria gólokkal volt jobb ellenfelénél, viszont a nagyváradi csapat igen lelkesen dolgozott, szépen játszott és törekvéseiben erősen segítette Krüger hazai bíró is. Szemere rugja a vezető gólt, majd Stolfán tizenegyesét Strök kivédi. A második félidő második percben Kása egyenlít, majd St Ifán és Mészáros rugnak újabb gólokat, de a nagyváradiak egy off side-góllal és egy jogtalan tizenegyesel kiegyenlítenek. Nagyvárad tudósítónk szerint felváltva tizenhat játékos vett részt a Sabaria elleni offenzívában. Külön elintézés tárgyát kell képezze az a páratlan botrány, hogy az országos bíróbizottság által delegált Jakobi Ernőt nem engedték bírászkodni.

Vidéki eredmények:

Brassó. Brassó—Csernovitz válogatott 3:3 (1:1).

Dés. CFR Cluj—Someș Dés 3:1 (1:0)

Newyork. Palesztinai zsidó válogatott—Newyork kombinált 5:4. Az amerikai turán lévő palesztinai csapat első mérkőzése sikerrel járt.

K

Egyesült Közelzalogbank

Devizák

Zürich
Newyork	..
London
Páris
Milano
Prága
Budapest	..
Belgrád
Bukarest	..
Varsó
Bécs
Berlin

Száz lej

A szesztilósítása

Megirtuk sok azzal a kértíriumhoz, ill hoz, hogy a s sát minél elő lembe azt a j szített a törvé delkezések en rint ebben a körök egyrészt a végrehajtási lasztani, addig megalakul az kormány liber azonnali kibó A „Monitorul száma végül i lására, a term értékesítésére s ezzel a szesz intézkedések tási utasítás a terjesztett mó a szindikátus idejét július 4 sülünk, a szesz utasítás előké tattak megbé pitására vonat restbe már al

Visszahel vezetősegeke kereskedelemüg miniszterei érte ták, hogy a magurelei és a igazgató tanács rescu-kormány rák élere.

Románia jelentik: A H június negye 21.021.824.92 mutatóval sze 500 ezer lejjel

A kolozs A kolozsvári össze ezévi re ügyeken kívül böző probléma rozatképtelens 24-ikén fogjal

E héten A multban is vári tanonckia nyilik meg F helyiségeiben. nak tartani és pon nyilik m

Közgazdaság

Tőzsde

A piac lanyha, üzletellen. Az árfolyamok lassan lemorzsolódnak.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich . . .	3250—3260	—	—	491	3250	11031	13672	649 ³ / ₄	1923
Newyork . .	167—168 ¹ / ₂	520	520	2554	169	57360	71070	3376 ¹ / ₂	—
London . . .	820—822	2524 ³ / ₄	252460	12402	819	2785	3449 ³ / ₄	134	485 ¹ / ₂
Páris	665—675	203620	2037	—	663	2247 ¹ / ₂	2783	13235	£9112
Milano . . .	940—950	2902 ¹ / ₂	290620	142 ¹ / ₂	945	3210	3975	18820	558
Prága	500—502	1540	1540	—	503	169870	210 ¹ / ₂	—	296 ¹ / ₄
Budapest . .	2950—2960	9065	9065	—	2900	—	12379	589	—
Belgrád . . .	—	91350	91350	—	300	100770	1249	5937	176
Bukarest . .	—	313	310	1525	—	345	42 ³ / ₄	2020	60
Varsó	—	5810	5805	—	18	6410	7940	37762	—
Bécs	2380—2390	7315 ¹ / ₂	7315	—	2380	8067 ¹ / ₂	—	47487	—
Berlin	4010—4020	12322	12322	—	4010	13595	16839	800	—

Száz lej árfolyama : Zürich (utó) 310, Páris 1525, Budapest 345, Bécs 42675, Prága 2020.

A szesz-törvény végrehajtási utasítása megjelent a Monitorul Oficialban

Megirtuk annak idején, hogy a szeszgyárosok azzal a kéréssel fordultak a pénzügyminisztériumhoz, illetőleg a kormány illetékes tagjaihoz, hogy a szesz-törvény végrehajtási utasítását minél előbb tegyék közzé és vegyék figyelembe azt a javaslatot, melyet a szeszipar készített a törvényben felállított hátrányos rendelkezések enyhítésére. Bukaresti értesülés szerint ebben a kérdésben az illetékes kormánykörök egyrészének az volt az álláspontja, hogy a végrehajtási utasítás közzétételét el kell halasztani, addig, míg a választások lezajlanak és megalakul az új kormány. Ezzel szemben a kormány liberális tagjai a végrehajtási utasítás azonnali kibocsátását tartották szükségesnek. A „Monitorul Oficial” ma ideérkezett 130. száma végül is közli a szeszgyárak szindikálálására, a termelés kontingentálására és a szesz értékesítésére vonatkozó végrehajtási utasítást s ezzel a szesziparra döntőfontosságú törvényes intézkedések már életbe is léptek. A végrehajtási utasítás a szeszipari érdekeltségek által előterjesztett módosító javaslatokat tartalmazza és a szindikátus működésének megkezdési határidejét július 4-ikébe állapítja meg. Mint értesülünk, a szeszipari érdekeltségek a végrehajtási utasítás előkészítésével párhuzamosan, már folytattak megbeszéléseket a szindikátus megállapítására vonatkozólag és június 29-ikére Bukarestbe már alakuló-gyűlést is hívott egybe.

Visszahelyezték az elmozdított kamarai vezetőségeket. Bukarestből jelentik: Az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban a kormány szakminiszterei értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a jassii, brailai, konstancai, turnu-magurelei és a silistrai kereskedelmi és iparkamarák igazgató tanácsait, amelyeket tudvalevőleg az Averescu-kormány felfüggesztett, visszahelyezi a kamarák élére.

Románia bankjegyforgalma. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala kimutatása szerint június negyedikén Románia bankjegyforgalma 21.021.824.920 lej volt és az előző hónapi kimutatással szemben a bankjegyforgalom mintegy 500 ezer lejjel emelkedett.

A kolozsvári ipartestület közgyűlése. A kolozsvári ipartestület június 17-ikére hívta össze ezévi rendes közgyűlését, amelyen a folyó ügyeken kívül a kisiparosságot érdeklő különböző problémákról is fognak tárgyalni. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést június 24-ikén fogják megtartani.

E héten nyílik meg a tanonckiállítás. A múltban is komoly sikereket elért kolozsvári tanonckiállítás ez évben június 24-ikén nyílik meg Farkas-uccai volt polgári iskola helyiségeiben. A bírálatok július 5-ikéig fognak tartani és tulajdonképpen csak ezen a napon nyílik meg a kiállítás a nagyközönség szá-

mára is. A díjakat 10-ikén fogják kiosztani, amikor a hatóságok jelenlétében ünnepélyes keretek között bezárják a kiállítást és a díjakat kiosztják.

Felhívás a kereskedelmi kamara szenátorválasztó tagjaihoz. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a törvényszék elnökének felhívása folytán a Kereskedelmi és Iparkamara kolozsvári igazgató-tanács tagjainak (beltaagjainak) jelentkezniök kell keddtől kezdve naponként d. e. 8—1 a törvényszék elnöki hivatalában választói igazolványaik átvétele végett. A jelentkezők vigyék magukkal személyazonossági irataikat. Minthogy a választói jog gyakorlása kötelező és elmulasztása súlyos bírsággal jár.

Amerikai érdeklődés román cirokseprű iránt. A Jack Wolk & Co. Importers of european Merchandise, 44 Vine Street — Warterburg, Conn, felkérte a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy a romániai seprűgyárosoknak hozza tudomására, hogy a cégnek nagyobb mennyiségű szalma és cirokseprűre van szüksége. Az ajánlatok közvetlenül fenti céghez küldendők c. i. f. New-York.

A bethleni Első Román Butorgyár Rt. alaptőkeemelése. Tudósítónk jelenti: Az Első Román Butorgyár Rt. mely 1919-ben alakult és ma az ország e szakmájában egyetlen modernül berendezett és legnagyobb vevőkörrel bíró gyárvállalat a Comissiuone Speziale-től nyert engedélye alapján alaptőkéjét 1,800.000 lejről 5,000.000 lejre emeli fel. A részvények nagy része előjegyzés folytán már elhelyezést nyertek. A gyár 8 évi fennállása alatt szépen fejlődött, saját villanyteleppel bír és gőzüzemű felszerelésével abban a helyzetben van, hogy a külföldi cégekkel felveheti a versenyt.

Tennis-nadrág 500 L.
Vászon-öltönyök
Lüster-saccók

NEUMANN M. Cluj férfi- és fiu-ruha áruhaza, Piata Unirii 14.

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —

Kitűnő jegyzetek.

A valuta lanyhul és szilárdul, de a könyv értéke megmarad. Bármilyen külföldi könyvet gyorsan, pontosan beszerez Lepage, Kolozsvár.

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdöspatak, Kolozsvár—Nagybányai vonal) Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olesó keresztény és **נשך** ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulohelyek Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság.** Posta: Ileanda-Mare

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.
Kárpitos kellékek, zsinegek, kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

Fényképészek, amatőrök

fényképészeti cikkek legolcsóbban a **Bernát** papirusáruházban szerezhetik be. Cluj, (Kolozsvár) Főter 29.) Kérjen árjegyzéket. A világhírű Imperial lemezek gyári lerakata

10 válogatott könyv

Gyönyörű regények, szindarabok, értékes tanulmányok, Palesztina, Egyiptom részletes leírása az

Uj Kelet könyvsorozatában:

- Az olesó könyvcsoportba tartoznak:
- Szabó Imre: Zsidó Almanachja (1927)
 - Ignotus: Olvasásközben, tanulmányok
 - Dosztojevszkij: A főinquisitor, regény
 - Kassák Lajos: Misilló királysága, regény
 - Wilde Oszkár: Az emberi lélek a szocializmusban
 - Blicher Clausen: Heine Inga, regény
 - Tábori Róbert: A negyvenéves férfi, regény
 - Schopenhauer: A szerelem metafizikája
 - Zoltán Sándor: Örvény, dráma
 - Ben Ami: Palesztina—Egyiptom utmutató.

A szenzációs könyvsorozat a a — portóköltésen kívül — százhusz lej. Megrendelhető levelezőlap útján az Uj Kelet könyvosztályában (Cluj, Strada Baron L. Lop 10.) Kolozsvári olvasóink az Uj Kelet kiadóhivatalában vehetik meg a sorozatot, levél, vagy telefon-rendelésre házhoz küldjük.

Premier
dveltebb film-
játsszik
10 leitől 40 lejig

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 20% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés leirelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Kereskedők figyelmébe!

Ajánlok Erdélyszerte elismert **השרע ארט. בשר** a nagyváradi rabbinátus által Hechscherrel ellátott, legtisztábban kezelt és frissen olvasztott

libazsirt

Friedmann Sámuel — Oradea-Mare
Cuza Voda 6.

Az Attila-u. végén egy 1 szoba konyhás, esetleg egy 2 szoba konyhás lakás nagyon olcsón kiadó. — Értekezhetni lehet a Fraternitas nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

Iskolai szünetre német-magyar és héber tanórákat adni megyek hához. Érdeklődni „Pedagogus” jelígre a kiadóhivatalnál. 2823

Orth. nagy hitközségnél a nagy ünnepekre állást keres zeneileg képzett első tenor hangú kántor. Megkereséseket „Kiváló talentumu” jelígre a kiadóba kér.

Keresünk azonnali belépésre zsidó vallású gépész-kovácsot, aki a szántómotor kezelését is érti. Szombat megtartandó. — Ajánlatok Nasch címre Valcani (Jud. Timis-Torontal) intézendők. 2824

Fiatal borkereskedő segéd állást keres. Cim Robitek Andor, Oradea, Str. Barieri 4.

Metropolitól felperncnyire egy félig kész ház eladó. Értekezni Str. Baron L. Pop 10. sz. Fraternitas-nyomda!

Ezüstöt a legmagasabb napi aron vásárola

Tacâmul

ezüstáru és evőeszközyár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Legjobban tisztít férfi szalma-és panama-

kalapokat FEHÉR

Str. Memorand. 21. (v. Unió-u.)

Belvárosban, fűtcán egy kapualatti különbejáratu

szoba

irodának vagy lakásnak azonnal kiadó. Értekezni Cal. Victoriei 22. csemegeüzlet

Üzletfelosztás miatt egy jókarban levő négyüléses autó igen jutányosan eladó. Értekezhetni dr. Sebestyén és dr. Fischer ügyvédek irodájában, Piata Unirii 20. sz. alatt.

Széchenyi-téren különbejáratu szoba, esetleg kosztal, olcsón kiadó. — Cim a kiadóban.

Róth

cipésznél Szép-u. 8. sz. alatt készülnek a legújabb divatu cipő-különléges-ségek

Kizárólag belvárosban, különbejáratu butorozott

szobát keres

lehetőleg fürdőszoba használatul július 1-r. „Megbízható lakó” jelígre a kiadóba. Telefon 977.

Intelligens németül beszélő izr. urileány helybeli ortodox zsidó családkhoz gyermekek mellé vagy házi kisaszonynak ajánlkozik. Háztartásban jártassággal bir. Cimét kiadó továbbít. 2792

Intelligens, magyar német nyelvet beszélő, gépirást tudó zsidó lány pénztárnoki vagy más hasonló irodai alkalmazást keres, ahol szombatot megtarthatja. Ajánlatokat „Megbízható” jelígre a kiadóba kér.

Nagy raktárkészlet miatt elad legdivatosabb női kalapokat 250 lei től.

Női és férfi kalapokat

gyárt, fest, tisztít és formál legjutányosabban és pontosan. Girádi és pagama kalapokat 24 órp alatt hófehérre tisztít

Hecht kalapüzem, — Cluj Egyetem-u. 3. sz. Fiókja Dej, Kovács S.-u. 1.

Szováta fürdőn a mult évben megnyilt s kitünően bevált **השרע ארט. בשר** uri panzio a villa SPERANZA-ban lényeges átalakításokkal, ezidén már **junius havában megnyilik.**

Elismerten elsőrangú konyha, csukott veranda. Bejáró vendégeknek külön étterem. Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál, előjegyzést elfogad **dr. Krausz Józsefné**, főrabbiné, Diciosanmartin (Dicsőszmárton)

borotva borotvaszappan borotvafelő szij borotvaecset „UNICUM” Kun, Cluj,

UNICUM

önborotváló készülék önborotváló pengék acélárak felülmulhatatlanok Calea Victoriei 2. szám

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj, Piata Unirii 7. szám. — Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. Saját tőkái 77 millió lej. — Affiliált intézetei: Tordaaranyos-Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takaré- és Hitel r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. E.-hunyadon. Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Aruraktárai a vasut mellett.

Gyermekének

könyvet vegyen vizsgálajándéku. 10 zsidótárgyu könyvet 120 lejért.

Dániel könyve magyar fordításban. — Kiss József regénye: Jokli. — Zengő hárfá, (verses könyv). — Sokolov: Uj zsidó. — Panet: Utazásom a Szentföldön. — Marton: A zsidó nemzet Erdélyben. — Kabbalisták és csodatevők. — Gorelik: Cion és gólusz. — Palesztinai utnutató. — Tóra és cionizmus.

Leszállított áron kaphatja a következőket:

- Heine: Bacharachi rabbi (75 lei helyett) 55
- Fürth M.: Gyuri gróf (mesék és elbeszélések zsidó gyermekek részére) (75 helyett) 55
- Silbermann: Egy zsidó gyermek története (80 lej helyett) 50

Az olcsó könyvesoport és a három leszállított áru könyv együttes ára 260 lej és portókölttség.

Megrendelhető: Uj Kelet könyvosztá-yában

Kottát most vegyen,

Lepage tól, Cluj, mert a mai kedvező valutaállás mellett a kották fel-tünően olcsók. Kérjen jegyzéket.

A FATALSÁG SZÉPSÉGÉT és ODESEGÉT FOKOZNI ÉS MEGŐRIZNI KIZÁRÓLAG A FELÜLMULHATATLAN PERLE DE PARIS JOCKEY CLUB FLEUR D'ELITE ETOILE DE FRANCE LADY EALX DE COLOGNE ÉS ILATSZER HASZNÁLATA UTJÁN LEHET

Alapított 1874.

Reich B. Károly Fiai Kötél- és kendergyárosok

Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15. Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilolt és gerebenezett kenderék Gazdasági kötélárak Géphajtó kötelek Malomhevederek Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák stb.

KERJEN MINDENÜTT "PIERRE" BOROTVAPENGET TISZTA SVÉDACÉLBOL KÉSZÜL EZÜST OTVÓZESSEL

LEGJOBB * LEGOLCSOBB A VILAGMARKAK KÖZÖTT VEZÉRI

UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYA Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Könyvek,

- amiket mindenkinek o lvasnt kell:
- Hatvany Lajos: Urak és Emberek I-II. 510
- Maxim Gorkij: Az Artomonovok 280
- Kosztolányi Dezső: Édes Anna 250
- St. Zweig: Amok 250
- Zsolt Béla: Házassággal végződik 320
- Nagy Endre: Lukits Milos kalandjai 160

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Cluj-Kolozsvár, St. E. Pop (Brassai-utca) Telefon: Szerk. és kiadóhiv. 9-77

Es. N. Sz. — Egyes szám ára városban és vidéken Szekarestben is

1927 június 22

a király fogad

(Bucuresti-napok óta lappang meg volt peccéte rális és liberalof és Cipaiianu min

A hét min tanács elmarak királynál és ad

A király estig dönteni f Politikai

tási megbizást egyezés érdeke

A nemzeti mány lehetősé lembe. Valós azonban közös

Bukarestben terjedt a kormar a lapok külön tudomására. A tulontul elő volt menyekre. Mind lemondásával egy új miniszterelnök vélemények szer Az Averescu-ko így történt. Abból a kör miniszterelnök

Meghin

Maniu Gy gyalak. A tár sokról a késő sem a tárgyal értesítés nem Bratianu javas és négy minisz a nemzeti par

Egyes lap induiva ki, ho listákkal való s ezért interve sen engedeker

A reggeli ór lett, hogy az éj meg az eredmén Bratianu a taná

ujabb ajánla amelyre ma

A nemzeti para órákban összeül gyaláscokat Mil döntést a déle

A kormány tanácsot délután addig a tanács

A nemzeti datlanul tárgy levelet intéztek közlik, hogy

a liberálisok. Bratia nal közle adták lemo mutat, hogy tanácson az minthyogy S